

3) Učenci naj bodo pošteno veseli. Pregovor pravi: „Veselo serce, pol zdravja. Taka je tudi v dušnem oziru. Razserden in čmeren duh brani, da lepi nauki ne pridejo na pravi kraj in da torej ne obrodé pričakovanega sadu. Ni tedaj prav, če je učenik preveč merzel in še celó čmeren in vedno nevoljen pri podučevanju. Podučuje naj sicer resno, pa vendar vedno prijazno. Prijazna beseda sega globoko v serce, terda pa odmeva od stene do stene in mine v praznem zraku. —

4) Učenik naj pametno zapoveduje in prepoveduje. Preveč prepovedi in zapovedi pobijajo ena drugo, in nihče se ne meni več za nje. Staro vodilo pri izreji je: „Malo zapoveduj in prepoveduj, pa kar zapoveš in prepoveš, glej, da se bode vselej na tanko spolnovalo!“ To krepko vodilo, vem, da ni nobenemu odgojniku neznan, pa čudno je, da se vendar tako malo uresničuje; še celó pri odrasčenih se tu pa tam kaže ta napaka globoko vkoreninjena. Gosposka daje postave za postavo; pa koliko se jih spolnuje? — le toliko, kolikor se nepokorščina strahuje.

Razlaganje naj bolj navadnih latinskih kratic v cerkveni pratiki.

Učiteljem in cerkvenikom spisal *Iv. Ctl.*

et ali & = in;

Ev. Evang. (Evangelium) = evangelji;

Ev. (evangelista) = evangelist;

ex = iz, od; ex Missa = iz maše;

Exaltatio S. crucis = povikšanje sv. križa;

Fer. (feria) = dan med tednom;

Feria quarta cinerum = pepelnica;

Fer. 5. in coena Domini = veliki četrtek;

Fer. 6. in Parasceve = veliki petek;

Feria rogationum = križev dan, prosivni dan;

Fest. (festum) = praznik;

Finis = konec, in fine = na koncu;

Fit — fiunt = se zgodi;

f. (fuit) = je bilo (n. pr. d. f. f. 13. h. dies fixus fuit 13. hujus)
= odločeni dan je bil 13. tega mesca.

Genua = kolena, flectamus genua = poklekni mo;
 genibus flexis = klečé;

Gl. (gloria) = glorijsa, čas, slava;

Grad. (graduale) graduale = petje (molitev) po listu pri sv. maši;

He. (hebdomas) = teden — hebd. sancta = veliki teden;

heri = včeraj, ut heri = kakor včeraj;

hodie = danes, hodie fit processio = danes je procesijsa (obhod);

hom. (homilia) = govor razlaganje sv. pisma;

hora = ura; horae = vsakdanje molitvene ure;

hym. (Hymnus) = hvalna pesem;

hymnus terminatur (hym. term.) = hvalna pesem, se konča z — ;

Jejun. (jejunium) = postni dan;

C. jejun. (cum jejunio) = s postom;

in = v, na; in festo = v praznik; ut in festo = kakor v praznik;

in communi, = kakor je v unem delu, ki se imenuje „commune“;

Lavabo = umivanje rok pri sv. maši;

L. (laudes) = hvalne pesmi;

L. (lectio) = branje, II. 1. n. (lectiones primi nocturni) = branje v prvem nokturnu;

Litania = litanije;

Litaniae majores = daljši prošnje. Tako se tudi imenuje procesijsa na sv. Marka dan;

loco = na mestu; ppr. loco (proprio loco) = se nahaja na svojem mestu;

M. (Martyr.) = mučenec, tudi Marija;

Mm. (martyrum) = mučencev;

M. (Missa) = maša;

Magn. (Magnificat) = hvalna pesem Marije device;

mat. (matutinum) = zornica;

Maria ad nives = Marija snežnica;

Missa votiva = zaobljubljena maša;

Missale = mašne bukve;

Nat. (nativitas) = rojstvo;

Nat. D. N. J. Ch. (nativitas Domini nostri Jesu Christi) = rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa;

nig. (niger) = črna (barva);

Noct. (Nocturnus) = oddelek duh. opravila v juternicah, ktere imajo tri take oddelke;

Nom. (Nomen) = imé;

Nuptiae = ženitnina;

Oct. (octava) = osmina;

off. (officium) duhovno opravilo;

Offert. (offertorium) = darovanje pri sv. maši;

omis. (omissa) = naj se izpusti;

oia. (omnia) = vse;

O. Fidel. defunct. (omnium fidelium defunctorum commemoratio) = spomin vseh vernih duš — vernih duš dan;

or. (oratio) = molitev;

or. communis = molitev, ki veljá več svetnikom ali svetnicam;

Per = skoz; per octavam = skozi celi teden (8 dni);

Pentecoste = binkošti;

pr. (pro) = za, pro papa = za papeža;

priv. (privilegiatae scil. octavae) = osmine, ktere imajo posebno prednost, da se v njih ne sme obhajati noben praznik (privilegirane oktave so: 1. božič; 2. sv. 3 kralji; 3. veliki teden; 4. velikonočni teden; 5. binkoštni teden; 6. praznik sv. reš. telesa, celi teden);

P. A. (proprium Augustanum) = bukve, ali zvezek, ki so za pristavek k mašnim bukvam za avgsburško škofijo, da se vé, ktere praznike tam praznujejo.

(Dalje prih.)

Novice.

Iz pod Ljubelja na Gorenškem. (Pirhi. *) Dragi „Klatež!“ Prišli so veseli velikonočni prazniki in z njimi vred težko pričakovani pirhi, kterih se že od nekaj veseli staro in mlado. In glej! tudi jaz sem jih nekaj pripravil za moje bližnje in daljne ljubljence, ter upam, da je gotovo objamem na velikonočni ponedeljek pod veličastnim Ljubeljem. Pridi tudi ti, da dobiš kakošno darilce v spominek podljubelskega svojega brata. Darila pa, ki je sem za velikonočne pirhe namenil, so različna, kakor so tudi osebe in značaji različni, kterim so odmenjena. Tako n. pr.:

Učitelj A., ki neprestano bléde, da naš domači jezik ni še sposoben, da bi se vpeljal v više šole in pa v vradnije, dobi: „Janežičevo slovnico“ z zlatim obrezkom.

Učitelj B., ki rad po nemško cecljá: „aber, bohin wird man gehen mit dieser slabenischen Sprach!“, dobi: „Kozlerjev zemljevid“, kakor je dolg in širok.

Učitelj C., kot najbolji govornik med kranjskimi učitelji, dobi: podobo nekega gorenškega deželnega poslanca.

Učitelj D., ki ne umé našega domačega jezika, in ga tudi

*) Pisani o veliki noči, pa so že sedaj dobri.